

RÖPORTAJ

Ahmet BÜKE

İbrahim Adıgüzel

İbrahim Adıgüzel: Yazar Ahmet Büke'den değil de insan ve baba Ahmet'ten biraz bahsedebilir misiniz bize, nasıl birisidir, nelerden hoşlanır, yazmak dışında neler yapar, doğaya, hayata, siyasete bakışı, kızı Zeyno ile arası nasıldır?

Ahmet Büke: İnsanın dönemleri olduğuna inanıyorum. On-on iki yıl önceki Ahmet Büke'nin daha farklı bir hayatı vardı anırım; daha başka dertleri. Şimdi özellikle son iki yıldır, Zeyno doğduğundan beri hayatım da çok değişti. Hayata utunmak bir tercih olmaktan çıktı zorunluluk haline geldi. Daha iyi bir hayat ümidi insana gereksiz de bir acı verir. Ümitli olmak tehlikelidir. Hayal kırıklığı acısı büyüktür ama kendi şansımı imkânım olursa kızıma vermek istiyorum. En azından bir süre daha hayatta ve suyun üzerinde kalırsam Zeyno için çıkış olur. Galiba bir dönem öyle geçecek; çocuklarımız için olay ölmeye gayret edeceğiz, onların temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalışacağız, ileride sevgiyle hatırlayacakları anne babalar olacağız ve güçlü yaşama içgüdüleri olması için gayret edeceğiz. Bütün bunların aynı zamanda politik bir mesele olduğunu da düşünüyorum.

A: Bir öykünüzde "Ama işte insanın karnı tok olunca, kafaya başka şeyler üşüşüyor. Diyorlar ki, edebiyat falan da böyle çıkmış ırtaya" diyorsunuz ama karnı tok olmayanların hikâyelerini yazıyorsunuz, kadın cinayetlerinden işkencede kayıplara, ölüm ruçlarından iş cinayetlerine toplumsal konulara değiniyorsunuz, gerçek üstüçülükle zaman zaman da mizaha vurarak; çok atan yazarlar yani karnı tok olanlara kıyasından köşesinden çok da bulaşmıyor bu konulara, bu bir tercih meselesi midir ve izin de kendinize bu anlamda örnek aldığınız yazar ve başucu kitabım diyeceğiniz eserler nelerdir?

A.B: Benim için tercih değil sanırım; başka türlü hayatlar bilmediğim için bunları yazıyorum galiba. Refah ve huzur anlarına ait metinleri fantastik kurgu gibi okuyorum. Elbette bunlara da ihtiyacı var insanın. Orhan Kemal ve John Fante'yi çok severim. Sabit ve düzenli bir kitaplığım yok ama arada elime geçtikçe ikisini de döne döne okuyorum.

A: Sizin yazmaya başlama serüveninizden, kendinizi hangi edebiyat akımına yakın bulduğunuzdan kısaca bahsedebilir misiniz ve genç yazar adaylarına yazdıklarını yayınlama konusunda tavsiyeleriniz nelerdir?

A.B: Ben galiba internet sayesinde yazmaya başladım. 2001, 2002 yıllarında Necdet Şen'in yönettiği Derkenar isimli internet sitesi olmasa belki de yazmayabilirdim. Onun emeği çoktur bende. Öykülerimi yayınlardı sürekli. Sonra edebiyat dergilerinde de yazmaya başladım. Edebiyat akımı konusunda bir şey diyemeyeceğim ama Sait Faik, Orhan Kemal, Haldun Taner üç ana kuşağıdır benim için. Üçünü de babam sayesinde çok küçük yaşlarda keşfettim ve büyüdüm.

Genç yazarlara herkes bir şeyler söylüyor ama hiçbirimizin merhemi yok galiba keline sürecek. Sadece

açızane bir önerim şu olabilir; mutlaka hayatlarını kazanacakları bir meslekleri olsun. Gerisi zaten gelir yani illa ki yazarlar e yayınlattılar.

A: Geçtiğimiz bir yıl boyunca on8kitap.com blogunda pazartesileri yayınlanan ve henüz yayınlanmamış öykülerinizden luşan "İşte insan böyledir. Bile bile aldanmayı iyi bilir. Ama insan kendine de iyi gelir" ifadenizden ismini alan İnsan endine De İyi Gelir kitabınız üzerine konuşmadan evvel Karahindiba Dergisi olarak bizim de sosyal medya üzerinden anışan edebiyatsever bir çevreden dergiye evrilen öykümüz olduğunu söylemek isterim. Bu bağlamda bloglara, sosyal medyaya ve son olarak e-kiaplara bakışınız nasıldır, edebiyat ve yayıncılığın geleceğini nasıl görüyorsunuz?

A.B: Yukarıda bahsettim, internet olmasaydı büyük ihtimal yazmazdım. Ancak on yıl önce internet üzerinden yazmak biraz daha farklıydı sanırım. Bloglar büyük bir aşamayı ve gerçekten iyi metinlere ulaşabiliyordunuz. Gördüğüm kadarıyla bu çok irdürülemedi. Daha çok gündelik hayatı işgal eden kaotik, uçucu ve iz bırakmayan bir sosyal medya görüntüsüne büründü

her şey. Gelecek nasıl olacak, açıkçası öngöremiyorum. Edebiyat bizim bildiğimiz halinden çıkıyor. Piyasa denilen bir tiran-tarı karışımı güç yazarı, metni ve okuru sürekli yeniden düzenliyor, başkalaştırıyor. E-kitap bir korku nesnesiydi biraz da ama asıl ürkütücü olan bu kestirilemez alt üst oluş galiba. Yoksa kısa ve orta gelecekte -bence elbette- yine bildiğimiz fiziksel kitaplar olacak, özellikle alt yapı sorunlarını çözememiş Türkiye'de e-kitap'ın çok hızlı bir ikame gücü olacağını düşünmüyorum. Ama dediğim gibi piyasa denilen güç zaten yapacağını yaptı, iyi edebiyat dediğimiz şey neredeyse dar bir arkadaş çevresine kadar geri çekildi.

A: Hikâyelerinizde çoğunlukla Gördes ve biraz da İzmir mahalle hayatından bahsediyorsunuz, bakkalından berberine, kimsenin hayatta sahihsiz bırakılmadığı o samimi insanların yaşamından. Şimdi ise her biri bir mahalle nüfusu barındırıyor da yan komşumuzu bile tanımadığımız apartman ve site hayatları yaşıyoruz. Özlüyor musunuz o zamanları ve nasıl bir gelecekte yaşamalarını istediniz çocuklarımızın?

A.B: Artık bütün bu anlatılanlar biraz da tarihsel metinler. Bildiğimiz ya da bahsettiğimiz mahalleler artık yok ve olmayacaklar da. Elbette aniden yok olmayacaklar ama zaten toplumsal hayattaki belirleyiciliklerini kaybetmişlerdi şimdi ağır ağır fiziksel ve duygusal olarak da kaybolacaklar. Ancak ben bir mahalle güzellemesi de yazmadım, diye düşünüyorum. Mahalle de tıpkı aile gibi tekinsiz ve karanlık ara bölgeleri de olan bir yer ya da yerdin aslında. Dayanışma halleri ile baskı ve sert belirleyiciliğin sınırları kimi zaman birbirine karışır mahallelerde. Kollama ile tacizin de. Şimdi komşumuz ile selamın ve muhabbetin olmasını istiyoruz ama akşam eve kimi getireceğimize de karışmasınlar gibi bir dileğimiz var. Yani imkan olsa ve eski mahalleri size geri veriyoruz deseler kaç kişi tamam, der emin değilim açıkçası :)

A: "Buna çalma denemez. El koyduk. Hakkımızı aldık. Biz açsak, sokaklar marketlerle doludur," diyerek içindeki kızılığı ortaya çıkaran Arap Hatçam Teyzem çokça rastladığımız bir karakter hikâyelerinizde, bize hem biraz ondan hem de çok da bilinmeyen Ege Araplarından bahsedebilir misiniz?

A.B: Ege'ye Afrika kökenliler daha çok XIX. yüzyılın ikinci yarısında tütün ve pamuk tarımında çalıştırılmak için köle olarak getirilmiş. Hemen hepsi yabancı yatırımcıların büyük arazilerinde çalıştırılmışlar. Benim çocukluğumda onlara daha çok Arap diye hitap edilirdi. Arap Hatçam Teyze içinse dedem başka bir hikâye anlatmıştı. Zengin birisi hacı dönüşü bir Afrikalı köle getirip azat emiş ve evlendirmiş. Arap Hatçam Teyzenin büyük büyük dedesi buymuş.

A: "İnsana güvenim kalmadı benim. Bu kıtlık geçeceğe de benzemiyor. Ben gidiyorum, hakkını helal et," diyen eşek Şadi gibi birçok hayvana söz hakkı vermişsiniz onların gözünden bizleri yazmışsınız hikâyelerinizde, keza yaşlı ve çocukları da sanki karşımızda onlar konuşuyormuş gibi okuyoruz, bu anlatım sanatı konuda yeni yazar ya da yazar adaylarına tavsiyeleriniz olur mu?

A.B: Genç arkadaşlara tek tavsiyem kendilerinden yaşlıları asla dinlemesinler. Kendi yollarını açsınlar.

A: Son olarak Karahindiba Dergisi ve okurlarına mesajınız var mıdır?

A.B: Allah yardımcısı olsun, birbirlerine sahip çıksınlar. Zaten edebiyat sever bir avuç insan kaldı, bu kolay olur yani.